

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סמינר תזה - 3940

תאריך עדכון אחרון 01-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים/הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ דורית רואר-סטריאר, ד"ר מעין דוידוב

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dorit.roer-strier@mail.huji.ac.il;
maayan.davidov@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
פרופ דורית רואר-סטריאר
ד"ר מעין דוידוב

תאור כללי של הקורס:

סמינר זה הינו מפגש של תלמידי התואר השני בעבודה סוציאלית אשר כותבים עבודת גמר מחקרית (תיזה). הסמינר מיועד לאפשר לסטודנטים להשתמש בידע שרכשו בקורסים השונים של שיטות מחקר ולהעשיר בסיס ידע זה, לקראת השימוש בו הלכה למעשה בכתיבת עבודת התיזה שלהם, בשלביה השונים.

הסמינר יאפשר דיון ומשוב מדעי אודות נושאים תיאורטיים, קונספטואליים, מתודולוגיים, אתיים ועוד הקשורים בתהליך כתיבת הצעת המחקר לתיזה. תהליך הסמינר יעודד את חשיפתם של הסטודנטים לתחומי ונושאי המחקר של כל אחד מהמשתתפים, לתהליכי החשיבה המדעית לתהליך בניית ועריכת המחקר, לסוגיות, התלבטויות, ודילמות שכל משתתף חווה בתהליכים אלה. הסמינר מיועד לקדם את הסטודנטים בכתיבת הצעת המחקר שלהם ואישורה עד לסוף סמסטר א'.

מטרות הקורס:

- אנו מצפים מסמינר זה לפתח, לחזק, ולהעשיר את הידע המתודולוגי ומיומנויות המחקר של הסטודנטים והסטודנטיות בין היתר בתחומים הבאים:
1. מקומו של המחקר בעבודה סוציאלית.
 2. הקונטקסטים האישיים, הבין-אישיים, המתודולוגיים, התרבותיים, האתיים, ואחרים, של מחקר בעבודה סוציאלית.
 3. פיתוח וגיבוש נושא מחקר, גיבוש מטרות המחקר ותרומתו המצופה, סקירת הספרות הרלוונטית, פיתוח המסגרת הקונספטואלית, ניסוח שאלת(ות) והשערת(ות) מחקר, וכתיבת הצעת מחקר אודות הנושא.
 4. שיטות וגישות של מדידה בעבודה סוציאלית.
 5. שיטת המחקר, כולל דגימה, מערכי מחקר, הלוגיקה בבחירת מערך המחקר המתאים ביותר לשאלות והשערות המחקר, מתודות וכלים ופרוצדורות לאיסוף נתונים והלוגיקה בבחירת מתודה ספציפית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
כתיבת הצעת מחקר לתיזה

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות, דיונים, הדרכה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

המפגשים של הסמינר מתקיימים כל שבוע, ובאופן קבוצתי, אך נקדיש גם זמן למפגשים אינדיווידואליים ותת-קבוצתיים, לפי הצורך של הסטודנטים/יות, ולפי קצב התפתחותו של הסמינר. תכנית המפגשים לסמסטר הראשון*:

נושא השיעור מטלות

1 הכרות, הסבר על מבנה סמינר התזה

הסבר על דפי האידרה

2 נושא המחקר ושאלות המחקר

3 מבנה הצעת המחקר הגשת דפי האידרה

4 סקירת ספרות

5 סקירת ספרות המשך הגשת ראשי פרקים של סקירת הספרות

6 עריכת ראיון גישוש

7 כתיבת פרק שיטת המחקר

8 הדרכה קורס אתיקה אינטרנטי

9 שיטת המחקר המשך- משוב על ראיונות הגישוש הגשת פרק שיטת המחקר (עד 3 עמודים)

10 הדרכה ביקורת על פרק השיטה של עמית בקורס לפי המאמרים

11 דיון בדרכים להגברת אמינות המחקר מילוי טופס ועדת האתיקה הגשה למדריך

12 הדרכה הגשה לוועדת האתיקה

13 כתיבת המבוא להצעת המחקר, סוגיות אתיות- מילוי טופס לוועדת האתיקה. הגשת הצעת המחקר

לאישור המדריך

14 הדרכה

חומר חובה לקריאה:

חומר הקריאה לקבוצה האיכותנית: (לקבוצה הכמותית החומר יפורסם בהמשך)

צבר בן יהושע, נ. (2001). ההיסטוריה של המחקר האיכותני בתוך: נ. צבר בן יהושע, (עורכת),

מסורות וזרמים במחקר האיכותני. אור יהודה: דביר. (עמ' 13-20).

שלסקי, ש., אלפרט, ב. (2007). דרכים בכתיבת מחקר איכותני. מפירוק המציאות להבניית כטקסט.

תל אביב: מכון מופ"ת. (ניסוח שאלות מחקר עמ' 93-96).

שקדי, א. (2003). מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני-תיאוריה וישום. תל אביב: הוצאת רמות. (פרק

2: פרספקטיבה מושגית, שאלות המחקר ועיצוב המחקר).

Padgett, D. (2008). *Qualitative methods in social work research* (2nd ed.). Los Angeles, CA: Sage Publications. . Chapter 3: Getting started: choosing a topic and designing the study.

חומר עזר לפיתוח הצעת מחקר, עריכתו וכתיבת התזה (שעור 3)

Publication Manual of the American Psychological Association. 2010. Washington: American Psychological Association.

זהו המדריך המקובל ביותר בז'ורנלים מקצועיים בתחום העבודה הסוציאלית והפסיכולוגיה לכללי הכתיבה המדעית. מדריך זה כולל גם חומר על הסעיפים השונים הכלולים בהצעת מחקר.

- האתר הרשמי של ה-APA. כולל התייחסות רבה לציטטות ממקורות אלקטרוניים, ופרטים על המהדורה האחרונה של הספר. <http://www.electref.org.apastyle.org/html/basics/apastyle/org.apa.flash1r/>: כתבה אקדמית. חיפה. מתוך: <http://hw2.haifa.ac.il/images/stories/files/art/thesis/apaguidelines.pdf>
- Beebe, L. (1993). *Professional writing for human services*. Washington D.C: NASW Press.
- ספר זה כולל פרקים רלוונטיים לפיתוח מחקרים בעבודה סוציאלית הן בשיטה הכמותית והן בשיטה האיכותנית וכן פרק על הכתיבה המדעית.
- Brause, R. S. (2000). *Writing your doctoral dissertation: Invisible rules for success*. New York: Falmer Press.
- Dunleavy, P. (2003). *Authoring a Ph.D.: How to plan, draft, write, and finish a doctoral thesis or dissertation*. New York: Palgrave Macmillan.
- Lock, L., Silverman, S.J. & Spirduso, W.W. (1998). *Reading and understanding research*. Beverly Hills: Sage Publication.
- ספר המספק הדרכה איך להפיק את הידע המתאים למחקרכם מתוך קריאת מחקרים. כמו כן, ספר זה מכיל הנחיות חשובות לגבי המרכיבים שיש לכלול בכל אחד מחלקי הדו"ח המחקרי.
- Grinnell, R. M., & Unrau, Y.A. (Eds.) (2005). *Social work research and evaluation: Quantitative and qualitative approaches* (7th ed.). New York: Oxford University Press.
- Rudestam, K. E., & Newton, R. R. (2001). *Surviving your dissertation: A comprehensive guide to content and process*. (2nd ed.) Thousand Oaks, CA: Sage.
- פרטים העוזרים בפיתוח והערכה של סקירת הספרות (שעורים 4+5)
שלסקי ש., אלפרט, ב. (2007). דרכים בכתיבת מחקר איכותני. מפירוק המציאות להבניית כטקסט. תל אביב: מכון מופ"ת. (ניסוח שאלות מחקר עמ' 96-106).
- Hart, C. (1998). *Doing a literature review: Releasing the social science research imagination*. London: Sage. Chapter 7.
- Heppner, P.P. & Heppner, M.J. (2004). *Writing and publishing your thesis, dissertation, and research. A guide for students in the helping profession*. Thomson, Learning Inc: Belmont, CA.
- Chapter 6: *Writing your literature review: Integration and case building*, pp. 82-107.
- Grinnell, R. M., & Unrau, Y.A. (Eds.) (2005). *Social work research and evaluation: Quantitative and qualitative approaches* (7th ed.). New York: Oxford University Press.
- Chapter 20- Moss K.E. *Writing research proposal*. Pp. 399-413
- Chapter 21- Reid W. *Writing research reports*. Pp. 414-429.
- Chapter 22- Fischer J. *Evaluating research reports*. Pp. 430-451.
- שלושה פרקים המציגים באופן ממוקד מה צריך להיות בהצעת מחקר, כיצד ליצור את הקישור המתאים לתחומים השונים בעבודה סוציאלית ואיך לכתוב ולהעריך הצעה.
- עריכת ראיון גישוש: (שעור 6)
שקדי, א. (2003). מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני-תיאוריה וישום. תל אביב: הוצאת רמות.
פרק 2: עמ' 50 מחקר גישוש כשלב מחקרי מקדים
פרק 4: שיטת איסוף הנתונים

Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage.

למתעניינים במחקר נרטיבי- הראיון הנרטיבי

Rosenthal, G. (2003). *The healing effects of storytelling: On the conditions of curative storytelling in the context of research and counseling*. *Qualitative Inquiry*, 9(6), 915-933.

פריטים העוזרים בפיתוח והערכה של פרק השיטה/מתודולוגיה (שעורים 7+8)
שלסקי ש., אלפרט, ב. (2007). דרכים בכתיבת מחקר איכותני. מפירוק המציאות להבניית כטקסט.
תל אביב: מכון מופ"ת. (ניסוח שאלות מחקר עמ' 108-123).

Heppner, P.P. & Heppner, M.J. (2004). *Writing and publishing your thesis, dissertation, and research. A guide for students in the helping profession*. Thomson, Learning Inc: Belmont, CA.

- Chapter 8: Qualitative Methods: On the Road to Exploring the unknown.

Rudestam, K. E., & Newton, R. R. (2001). *Surviving your dissertation: A comprehensive guide to content and process*. (2nd ed.) Thousand Oaks, CA: Sage.

-Chapter 5: The Method Chapter: Describing Your Research Plan.

Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

שימוש בתוכנות מחשב לניתוח הנתונים

- Silver, C., & Lewins, A. (2014). *Using software in qualitative research: a step-by step guide*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Moylan, C. A., Derr, A. S., & Lindhorst, T. (2015). *Increasingly mobile: How new technologies can enhance qualitative research*. *Qualitative Social Work*, 14(1), 36-47.

שימוש בעירוב שיטות Mixed Methods

Palinkas, L. A., Aarons, G. A., Horwitz, S., Chamberlain, P., Hurlburt, M., & Landsverk, J. (2011). *Mixed method designs in implementation research*. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*, 38(1), 44-53.

Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications
אמינות המחקר (שעור 11)

שקדי, א. (2003). מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני-תיאוריה וישום. תל אביב: הוצאת רמות. (פרק 13: סטנדרטים של איכות המחקר)

Padgett, D. (2008). *Qualitative methods in social work research* (2nd ed.). Los Angeles, CA: Sage Publications. Chapter 8: Rigor and relevance in qualitative research.

Hyland, K., & Tse, P. (2004). *Metadiscourse in academic writing: A reappraisal*. *Applied linguistics*, 25(2), 156-177.

פריטים העוזרים בפיתוח והערכה של הכתיבה המדעית והיבטים אחרים (שעור 12)

שלסקי ש., אלפרט, ב. (2007). דרכים בכתיבת מחקר איכותני. מפירוק המציאות להבנייתה כטקסט. תל אביב: מכון מופ"ת. (פרק 8: אתיקה בכתיבה).
צבר בן יהושע, נ. (2001). ההיסטוריה של המחקר האיכותני בתוך: נ. צבר בן יהושע, (עורכת), מסורות וזרמים במחקר האיכותני. אור יהודה: דביר. (עמ' 343: אתיקה של המחקר האיכותני).
Padgett, D. (2008). *Qualitative methods in social work research* (2nd ed.). Los Angeles, CA: Sage Publications. . Chapter 4: Ethical issues in qualitative research.

ספרים מומלצים לעיון:

צבר בן - יהושע, נ. (1997). המחקר האיכותני בהוראה ובלמידה. תל-אביב: מודן.
צבר בן - יהושע, נ. (עורכת) (2001). מסורות וזרמים במחקר האיכותני. אור יהודה: דביר.
שקדי, אשר (2003). מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני - תיאוריה ויישום. תל-אביב: רמות.
Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (Eds.) (2008). *Collecting and interpreting qualitative materials* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
Denzin, N.K., & Lincoln, Y. S. (Eds.) (2005). *The Sage handbook of qualitative research* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
Padgett, D. (2008). *Qualitative methods in social work research* (2nd ed.). Los Angeles, CA: Sage Publications.
Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
Strauss, A., & Corbin, J.M. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. (3rd ed.) Thousand Oaks, CA: Sage.

חומר לקריאה נוספת:
יעודכן בקרוב

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 50 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %
ראה מידע נוסף

מידע נוסף / הערות:
הרכב ציון הסמינר

-
1. מילוי דף אידרה (10 נקודות)
 2. הגשת ראשי פרקים לסקירת הספרות (5 נקודות)
 3. הגשת פרק השיטה (15 נקודות)
 4. ביקורת על פרק השיטה של עמית - ראו הסבר להלן (ראה פרוט) (15 נקודות)
 5. הגשת טופס לועדת האתיקה (5 נקודות)
 6. הגשת הצעת מחקר (50 נקודות)